

DANSK FRAGT- OG BANEMÆRKEKLUB

Fragtmærke: Aalborg - Frederikshavn – Rutebiler –

Lis og Kaj Smed & Sønner.

Af Kristian Klitgaard og Jens Birch.

Fragtmærke: Aalborg – Frederikshavn – Rutebiler – K. Smed & Sønner.



Type A

Fragt

Mærke 30 x 44 mm.

Efter 1971 Shermachtakket 10 3/4. Sort tryk
på farvet papir med lim.

R1	25 Øre. gul	A	F	F
R2	35 Øre. grøn	A	F	F
R3	40 Øre. Rød	A	F	F

Listen er foreløbig og der kan sikkert findes flere mærker.

Annulleringer:

Ukendt.

Historien om Smeds Busser, Aalborg, Lis og Kai Ove Smed af Jens Birch.

Niels Smed havde siden 1. januar 1930 drevet egen forretning i Aalborg ved overtagelse af halvdelen af Aalborg-Sæby-Frederikshavn ruten fra sin far. Nogle år midt i 1930'erne drev Niels også ruten Asaa-Aalborg, og i 1938 overtog han ruterne Aalborg-Tylstrup-Vildmosen og Aalborg-Hvorupgård. Vildmose-ruten blev solgt i 1946.

Ruten Aalborg-Hvorupgård udviklede sig op gennem 1950'erne og 1960'erne fra en lille undseelig rute med få daglige ture til en tung forstadsrute med flere ture i timen.

Udviklingen hang i høj grad sammen med byudviklingen i Nørre Uttrup og Hvorup-området. Det blev bygget både etagebyggeri og villaer, og endelig "leverede" kasernerne i området mange kunder til ruten. Der blev kørt meget kørsel med soldater, som ankom til Aalborg med toget. Herfra skulle de transporteres videre til kasernerne i både Nr. Uttrup og Hvorup. Det var som regel sent søndag aften, at denne kørsel blev udført.

Niels Smed drev sin virksomhed fra adressen Nørregade i Nørresundby, hvor der var både kontorer og busgarager, ligesom bilfirmaet Nilkron, som forhandlede Toyota-biler holdt til her. Dette firma var også ejet af Niels Smed. Foruden halvdelen af Aalborg-Sæby-Frederikshavn ruten og Hvorupgård-ruten, drev han også en del turistikørsel.

Nilkron blev afviklet i 1971, og fra 1. februar 1973 blev ruten Aalborg-Sæby-Frederikshavn overdraget til Christian Smed, Frederikshavn, mens Niels Smeds søn Kai Ove Smed (født 1943) fra 1. juli 1974 overtog Hvorupgård-ruten. Kai Ove havde kørt som rutebilchauffør ved sin far, og blev i 1968 gift med Lis. Hun tog i 1969 som en af de første piger i Aalborg erhvervskørekort til bus, så hun også kunne køre i familiefirmaet.

På dette tidspunkt kørte både Lis og Kai Ove stort set alt kørslen i weekenderne selv for bl.a. at spare på lønudgifterne til chaufførerne. Dette betød, at det især var Lis, der kørte med soldaterne i de sene timer. Der blev også i en lang periode kørt med soldater fra Flyvestation Aalborg til værkstedsskolerne i Hvorup. Ligeledes kørte firmaet med passagerer fra Aalborg-bådene og ind til centrum. Firmaet blev i mange år også drevet fra privatadressen, hvor der om aftenen tit over køkkenbordet blev talt penge og ordnet afregninger fra chaufførerne med dagens indkørte indtægt. Lis og Kai Ove kørte tit morgenture på ruten, og efter ankomsten til rutebilstationen i Aalborg var det i en årrække fast tradition, at formiddagskaffen blev drukket i hyggeligt selskab med chaufførerne på cafeteriet.

Smeds Busser kørte rute 28 med to forskellige linjeforløb nemlig Aalborg-Nørresundby-Nr. Uttrup-Kasernerne-Hvorup-Hvorupgaard og Aalborg-Nørresundby-Lindholm-Vangen-Strubjerg-Arkildsdal. Disse ruter blev med tre busser fra 1. oktober 1977 overdraget til Aalborg Kommune, som led i en stor omlægning af bybuskørslen i Aalborg. Smeds Busser fortsatte dog som entreprenør for Aalborg Kommune på ruter til Øster Uttrup og Hvorupgård. Fra 1. april 1980 overtog Aalborg Omnibus Selskab ruterne med to busser.

I 1980 købte ægteparret bybusserne i Silkeborg. De flyttede til byen i det midtjyske, og familien talte nu også sønnen Niels.

DANSK FRAGT- OG BANEMÆRKEKLUB

Lis og Kai Ove købte i 1986 Aalborg-Sæby-Frederikshavn ruten tilbage fra Christian Smed. Ruten havde efter oprettelsen af NT fået nr. 73. Kontrakten blev lavet til Lis, da Kai Ove havde kontrakten på bybuskørslen i Silkeborg.

Smeds Busser følte sig godt rustet til licitationen i 1995, men tabte dog kørslen til Swebus, og familien koncentrerede sig om bybuskørslen i Silkeborg. I 1998 solgte Lis og Kai Ove bybusserne i Silke-

borg. I mellemtiden havde de investeret i udlejningsejendomme i byen, og de helligede sig herefter ejendomsudlejningen.

Kilder: Jens Birch fra bogen Nordjyske rutebiler i alle farver, red, Bjarne Svendsen, J-bog 2013.